

Het Lokvogeltje

KNNV afdeling Lelystad

Jaargang 51 Herfst 2025

Lianen in Lelystad

Mooie fladderaars
van de nacht, een
inkijkje

Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, afdeling Lelystad

De Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging (KNNV) ofwel de vereniging voor veldbiologie, is een vereniging van mensen die iets hebben met de natuur. Ze willen de natuur beleven, proberen te begrijpen en beschermen. Daarom zijn de leden van de KNNV vaak buiten in het veld te vinden. Belangstelling voor de natuur en kennis van de natuur gaan hand in hand. Jong en oud kunnen er terecht. Zowel vakmensen als liefhebbers die meer willen weten, zijn er te vinden.

Bestuur

Voorzitter:

Jeroen Reinhold, Archipel 35-44, 8224 HK Lelystad
tel. 0320-231971, M. voorzitter@lelystad.knnv.nl

Secretaris:

Vacature, wordt tijdelijk waargenomen door de webmaster
M: secretaris@lelystad.knnv.nl

Penningmeester & Ledenadministratie:

Vacature, wordt tijdelijk waargenomen door de voorzitter.
M: penningmeester@lelystad.knnv.nl

Natuurhistorisch secretaris

Jan Marbus, Saerдам 137, 8242 JD Lelystad
tel. 0320-701448, M: marbusjan33@gmail.com

Redactie Lokvogeltje

Bert Zijlstra, Karveel 58-97, 8242 WE Lelystad
tel. 0320-247525, M: redactie@lelystad.knnv.nl

Website

Jan Verbraaken, Boeier 0421, 8242 CM Lelystad
M: webmaster@lelystad.knnv.nl

Werkgroepen

Heemtuininggroep

Jan Marbus, Saerдам 137, 8242 JD Lelystad
tel. 0320-701448, M. marbusjan33@gmail.com

Vogelwerkgroep

Berry van Elst, Horst 3746, 8225 NX DP Lelystad (per 30 september)
tel. 0320-242769, M: vanelsten@ziggo.nl

Kwelstrookwerkgroep

Contactpersoon: Jolanda van Cooten, M: jolandavancooten@hotmail.com

Insectenwerkgroep / natuur / determineer-café

Contactpersoon: Arjan van der Veen, M: natuurcafe.lelystad@upcmail.nl

Contact:

Zie gegevens bij secretaris

W: <http://www.knnv.nl/lelystad>

M: lelystad@knnv.nl

KVK-nummer: 32156889

Lidmaatschap

Lidmaatschap: €37,50

Huisgenootlid: €17,00

Donateur: €20,00

Rekening: NL72 INGB0004 3423 84

Opzeggingen dienen te geschieden vóór 1 november.

ANBI Status KNNV Lelystad

KNNV-Lelystad is een ANBI. Een ANBI is een algemeen nut beogende instelling die een aantal belastingvoordelen heeft. Zo betaalt een ANBI geen erfbelasting of schenkbelasting voor erfenissen en schenkingen die de instelling gebruikt voor het algemeen belang. Dat wil zeggen, dat indien donateurs KNNV-L'stad opnemen in hun testament daarover geen belasting wordt geheven. Donateurs van een ANBI mogen hun giften aftrekken van de inkomsten- of vennootschapsbelasting. Om in aanmerking te komen voor de aftrek van periodieke giften, moeten de donateur en de ANBI de gift vastleggen in een overeenkomst.

Het volgende Lokvogeltje zal begin december uitkomen. **Kopij insturen voor 15 november 2025 a.u.b.** Disclaimer: Standpunten verwoord door leden in dit blad zijn niet automatisch standpunten van het bestuur van KNNV afdeling Lelystad.

Dille is één van de waardplanten waarop de koninginpage eitjes legt. Het tijdelijke resultaat is een prachtige rups. Na verpopping is het afwachten of er volgend jaar een mooie vlinder tevoorschijn komt. De foto werd aan de Bosweg gemaakt door Bert Zijlstra.

De toekomst van de KNNV Lelystad

Hoewel het nog hoog zomer is en veel mensen nog op vakantie zijn, ziet het bestuur wel donkere wolken boven de vereniging. In maart wil ik, zeker als voorzitter, aftreden en ook andere bestuursleden zouden graag een deel van hun taken neerleggen. Het betekent dat we als vereniging nog een maand of zes hebben om nieuwe bestuursleden te vinden.

Links en rechts worden leden gepolst voor hun interesse in een bestuursfunctie maar dat levert nog geen resultaat op. Laten we dus vooral hopen dat we het tot nu toe aan de verkeerde mensen hebben gevraagd. Niet elk lid kennen we uiteindelijk even goed en ik hoop dat als u dit leest er bij u wel een Eureka-moment komt. Enerzijds omdat u zelf wel in het bestuur wilt, of omdat u iemand kent die daar wellicht belangstelling voor heeft. Een mailtje of een belletje naar mij kan dan een mooie eerste start zijn voor een gesprek.

Daarnaast zou het ook helpen als leden, namens de KNNV, activiteiten organiseren. Daar hebben we al mooi voorbeelden van zoals de Natuurcafé's die Arjan onder zijn hoede neemt, de winter watervogeltelling die Berry vooral regelt met een zomerkopie in de vorm van een zwaluwtelling door Jan Marbus. Mooie activiteiten waar veel leden van profiteren en waar we samen iets ondernemen.

Uiteindelijk werkt een vereniging als we samen de schouders eronder zetten. Heb je dus na deze mooie zomer tijd en energie voor de KNNV, laat dan van je horen. Je kan bij alle bestuursleden aankloppen.

Ondertussen gaan we natuurlijk lekker van de natuur genieten. Jan Marbus heeft weer een mooi programma gemaakt voor de eerstkomende tijd. Gaat u mee?

Jeroen Reinhold
Voorzitter KNNV

Van de redactie

In het schrijven van de voorzitter heeft u gelezen over de urgentie voor nieuwe mensen in het bestuur. Een stuk met taken van elke functie is opgenomen met wat er bij komt kijken. Gelukkig is het niet zo dat alle functie ingevuld moeten worden. Bij een aantal functies zijn wel de taken aangegeven maar is niets gemeld over hoeveel tijd er in gestoken moet/kan worden.

Verder leest u over het programma voor de komende maanden en schrijfsels over waarnemingen en ervaringen. Geniet er van!

Takenpakket Bestuursfuncties

Algemeen

Ongeveer 8-10 vergaderingen per jaar
Bijwonen bijeenkomsten gerelateerd aan functie (o.a. Vertegenwoordigende Vergadering KNNV, Beleidsraad KNNV, Landenorganisatie Natuur en Milieu-Federatie NMF, etc.)

Voorzitter

- Leidt vergadering bestuur
- Leidt vergadering Afdeling (ALV)
- Vertegenwoordigt Afdeling in externe contacten (evt. gedelegeerd)
- Leidt proces jaarplan ontwikkeling en uitvoering door bestuur
- Leidt proces voorbereiding ALV's
- Overig
- Timing en tijdsbeslag

Secretaris

- Bereikbaarheid Afdeling via email secretaris: secretaris@lelystad.knnv.nl
- Bereikbaarheid Afdeling via Afdelingsemail: lelystad@knnv.nl
- Onderhoudt lijst email contacten Nieuwsflits (leden, donateurs, belangstellenden)
- Verzorgt schriftelijke contacten
 1. KNNV Landelijk
 2. Andere afdelingen
 3. Externe contacten (o.m. overeenkomsten Drukkerij Lokvogeltje)
- Nieuwsflits & Herinneringen
 1. Verzamelt inhoud Nieuwsflits aangeleverd door NH Secretaris (actuele agenda) en anderen ook externe relaties
 2. Verzorgt Nieuwsflits redactie, lay-out en maandelijkse verzending
 3. Verzorgt verzending en redactie van tijdige Herinnering aan activiteiten: lezingen, excursies vergaderingen
- Verzamelt berichten van bestuursleden, KNNV relaties, externe relaties ('ingekomen stukken')
- Stelt agenda op t.b.v. vergaderingen van bestuur en ALV & verzorgt tijdige verzending
- Verzorgt verslag vergaderingen bestuur en ALV's.
- Onregelmatig: contact met overheden in kader van natuurbescherming
- Overige klusjes
- - Timing en tijdsbeslag
 1. maandelijks nieuwflits (6 uur/keer)
 2. 2-3 keer per maand 'Herinneringen' (1 uur per keer)

3. Verslag vergaderingen 8-10x/jr (6 uur per keer)
4. Overig

Redactie Lokvogeltje (4x/jaar)

- In overleg met bestuur komen voorstellen inhoud
- Schrijvers van bijdragen benaderen en attenderen
- Met NH secretaris opstellen kwartaalagenda van activiteiten
- Redactie en lay-out bijdragen
- Overleg met drukker over timing en verzending
- Overig
- Timing en tijdsbeslag

Website Inhoud en Onderhoud

- Actueel houden van Website inhoud (Kerntaken afdeling, Statuten, Huishoudelijk Reglement Regels omgangsvormen, etc)
- Nieuws uit KNNV dat niet in de Leden-Nieuwsbrief KNNV staat (o.a. uit de Besturen Nieuwsbrief)
- Lokvogeltjes
- Nieuwsflitsen
- Agenda Afdelingsactiviteiten
- Overig
- Timing en tijdsbeslag

Penningmeester

- Verzorgt organisatie en timing van de inning contributies (1x/jaar)
 - Onderhoudt ledenbestand in overeenstemming met KNNV Landelijk (onderscheid leden, donateurs)
 - Verzorgt betalingen van verplichtingen:
1. KNNV afdracht in overeenstemming met ledenbestand
 2. Kosten Lokvogeltje
 3. Overige lasten als overeengekomen met bestuur
 4. Organiseert inning bedrage i.v.m. advertentie in Lokvogeltje
- Verzorgt Jaarrekening en balans
 - Overig
 - Timing en tijdsbeslag

Natuurhistorisch Secretaris

- Stelt concept-agenda voor van activiteiten zoals excursies en lezingen
- Leidt bestuurlijk overleg om te komen tot onderwerpen, sprekers of excursieleiders
- Aanzoeken voorgestelde medewerkers binnen of buiten Afdeling Lelystad
- Presenteert jaarlijks ook excursie(s) en lezing(en)
- Overig
- Timing en tijdsbeslag

Werkgroepen

- Heemtuin
- Vogelwerkgroep

Activiteitenprogramma vierde kwartaal 2025

Voor de excursieleider en uzelf is aanmelden voor een activiteit prettig. Mocht de activiteit niet doorgaan dan wordt u op de hoogte gebracht.

Oktober

Zaterdag 4 Werken in de kwelstrook van Batavialand van 9 – 12 u. Behalve het maaien van gras en riet begint nu ook het snoeien van braam en ander struweel. Info / aanmelden bij Jolanda van Cooten per mail: jolandavancooten@hotmail.com.

Woensdag 8 Zwaluwenavond in het kantoor van Landschapsbeheer om 20 u. Nu vrijwel alle zwaluwen het land uit zijn, kunnen we balans opmaken : hoeveel huiszwaluwnesten hebben we geteld en welke beschermingsmaatregelen zijn nodig / effectief ?

Vrijdag 10 Determineercafe in het veldcentrum van SBB in de Oostvaardersplassen van 20 – 22 u. Hier sorteren we de vangsten van de malaisevallen op de Marker Wadden. Info / aanmelden bij Arjan van der Veen: natuurcafe.lelystad@upcmail.nl.

Zondag 12 Vogeltrekexcursie rond de Houtribsluizen van 9.30 - 12.00 uur. Met gunstig weer is ook hier de grote vogelverplaatsing merkbaar. We lopen over het sluiscomplex en scannen de lucht en het open water. Verzamelen op de P voor de sluis, onder de brug. Info / aanmelden: marbusjan33@gmail.com.

Vrijdag 31 Natuurwerkdag in de heemtuin. Omwille van de verdeling van werkkrachten is op vrijdag al in de heemtuin van alles te doen aan beheer: zeisen, ophopen, wieden, snoeien, spitten en composthoop omzetten van 9.30 – 12.30 u. Aanmelden via de website van de Natuurwerkdag.

November

Zaterdag 1 De eerste zaterdag van november is vaste prik “ natuurwerkdag “. Op de site van de NWD is te zien op welke plekken gewerkt kan worden. In Lelystad is dat op 5 lokaties. Meld je aan via de site. Doe mee en ervaar het rustgevende van in het groen actief zijn.

Vrijdag 7 Determineercafe , zie info bij 10 oktober.

Zaterdag 8 Paddenstoelenexcursie in het bos achter De Koploper. Met een beetje vochtig weer kan een gevarieerde begroeiing een rijke soortenlijst opleveren. Verzamelen op de P van Basic Fit om 14.00 uur. Info / aanmelden kan

via marbusjan33@gmail.com.

Woensdag 12 Lezingavond over Lesbos, vogels en nog veel meer door Jan Marbus. Waarom gaan zoveel vogelaars uit Europa helemaal naar Lesbos? Iets voor jou? Kantoor Landschapsbeheer 20.00 uur.

Zondag 30 Herfstexcursie door het Knarbos van 10.00 – 12.00 uur met aandacht voor vogels, planten en zwammen. Verzamelen bij kantoor Landschapsbeheer 9.30 u. Info / aanmelden kan via voorzitter@lelystad.knnv.nl.

December

Zaterdag 6 Werken in de kwelstrook, informatie: zie 4 oktober.

Vrijdag 12 Determineercafe, informatie zie 10 oktober.

Zaterdag 13 Florafestival in Nijmegen. Voorheen was dit een combinatie van de Botanische dag van de KNNV pwg's en de Florondag. Het is een ontmoetingsdag en bron van inspiratie met veel presentaties en infomarkt voor plantenliefhebbers. Kijk op de site van Floron of KNNV voor het lezingenprogramma. Na aanmelding bij de natuurhistorisch secretaris kan eventueel carpoolen worden afgesproken.

Woensdag 17 Lezingavond over Steenrijk Lelystad door Paul van Olm, o.a. beheerder van het VanderLijnreservaat op Urk. Zie voor info het artikel elders in dit Lokvogeltje. Kantoor Landschapsbeheer 20.00 uur.

Zaterdag 20 Excursie aansluitend op het verhaal over Steenrijk Lelystad. We gaan op zoek naar gesteente, mineralen of fossielen in het centrum. Verzamelen op het Stationsplein 10.00 uur. Info / aanmelden kan bij Paul van Olm: paulvanolm@gmail.com.

Tussen Kerst en Oud en Nieuw is het weer tijd voor de eindejaarsplantenjacht: wat bloeit er nu in het stedelijk gebied? We kijken een uur rond in de omgeving van het ROC. Tussen 28/12 en 4/1 wordt een ochtend of middag geprikt met gunstig weer. Gegadigden kunnen zich melden en ontvangen bericht over juiste plaats en tijd. Jan Marbus: marbusjan33@gmail.com.

Gesteenten in Lelystad – een “geologische” stads-wandeling.

Tekst en foto's: Paul van Olm

In Nederland komen nauwelijks vaste gesteenten aan de oppervlakte. We kennen de witte krijtlagen bij Maastricht, bij Winterswijk is een beroemde kalksteengroeve uit de Trias tijd waar talloze nieuwe dinosaurier-soorten zijn gevonden. Maar verder bestaat de oppervlakte uit zanden, kleien en veen. Toch vinden we in Noord Nederland veel grote losse stenen ooit door het landijs aangevoerd in de Saale ijstijd (rond 130.000 jaar geleden). Toen de eerste Flevopolder, de Noordoostpolder, in 1941 droog viel bleek er ten Noorden van Urk een morenelandschap te liggen van meer dan 300 hectare vol met stenen. Een stukje van dit gebied wordt door Het Flevo-landschap “-bewaard” in een geologisch reservaat, genoemd naar de nestor van de amateurgeologie Pieter van der Lijn.

De zwerfstenen uit Scandinavië, zoals we die stenen noemen, omdat ze ‘al zwerfend’ hier zijn terechtgekomen, bestaan vooral uit granieten uit het Europese schild, maar ook uit allerlei sedimentaire gesteenten waar het ijs op zijn weg naar Nederland ook overheen kwam. De kalken uit de Oostzee, maar ook het Krijt en vuursteen uit Denemarken. Daarnaast vinden we ook een scala aan metamorfe gesteenten uit de ondergrond van Scandinavië met als meest voorkomend gneis (omgevormde graniet) en kwartsiet (omgevormde zandsteen).

De mens heeft veel van dit materiaal verspreid. Ook in Lelystad zijn de nodige zwerfstenen terechtgekomen, maar ook natuursteen van andere herkomst wordt veelvuldig in de bouw toegepast.

We kunnen in verschillende gebouwen zo toch best een aardige indruk krijgen van gesteenten uit verschillende perioden.

Tijdens een wandeling door het centrum van Lelystad komen we de volgende stenen tegen:

Zwerfstenen aan de Zilverparkkade – graniet-gneis. Ouderdom 1-2 miljard jaar

De vloer in de hal van het Ziekenhuis: Jura Gelb – Zuid Duitse kalksteen vol met fossielen – Jura 150 miljoen jaar. Belemnieten - inwendig skelet van een pijlintvis, bekerspinnen, veel ammonieten (schelp van een koppotige).

De zuil van Lely is opgebouwd uit basalt, vulkanisch gesteente, uit o.a. de Eifel (13.000 jaar oud)

Kwartsieten in De Promesse – herkomst en ouderdom: onbekend

Granieten bank voor het Station met xenolieten erin. Herkomst en ouderdom onbekend. Elders bij IJssalon Billy – echte graniet- ouderdom/herkomst?

Zwerfsteen uit Scandinavië naar Zilverpark getransporteerd door de mens.

Gesteente: graniet-gneis met vloeistrukturen.

Vloer hal ziekenhuis: Belemniet – internskelet pijlinktvis

Station Lelystad: op perron 1 – zwarte crinoïden (zeelelie) kalksteen met veel fossielen.

Stationsplein Juwelier.

Belgische (?) zwarte kalksteen vol fossielen – ouderdom Carboon300 miljoen jaar (de fossielen zijn wit en vallen dus goed op in de pikzwarte steen).

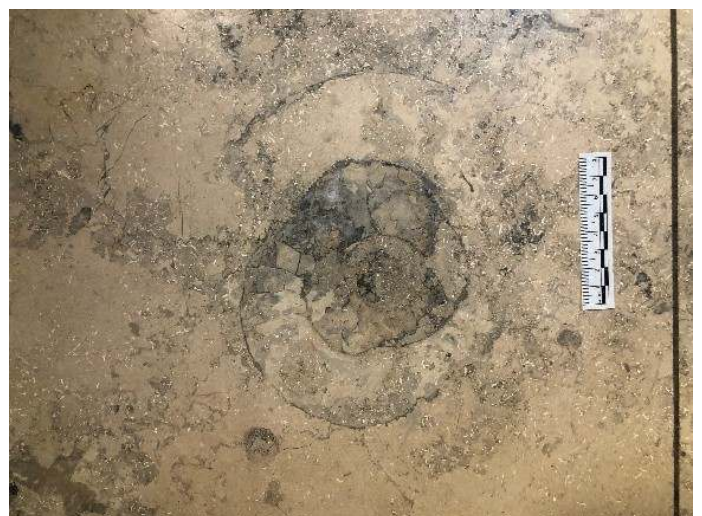
Zeelelie (= dier) fossielen rondjes van de “stengels”

Brachiopoden (soms een sperifeer) – voorloper van de schelpen met een intern skelet (armpotigen) en symmetrie door de schelpen heen.

Allerlei koralen: Rugosa een hexagonaal (zeshoekig) kolonievormend koraal, maar ook solitaire koralen als Zaphrentis.

Soms ook een gewone schelp die toen zeldzamer waren dan de brachiopoden.

Na deze lezing is er een rondwandeling op zaterdagmorgen 20 december. Van harte welkom! Aanvang is om 10:00 uur en we verzamelen op Stationsplein Lelystad-Centrum.

Ammoniet (schelp van een koppotige) vloer hal ziekenhuis.

Verslag excursie Larserbos

Tekst: Bert Zijlstra

Zaterdag 19 juli ging een groepje van 5 mensen op pad naar het Larserbos. Bij het ingaan van het bos konden we constateren dat het bronsttijd is voor de reeën, een reeëit werd achtervolgd door een reebok. Het Larserbos is een interessant gebied met naast de bospercelen en wateren ook open stukken. Dit zorgt voor veel variatie. De variatie is recentelijk uitgebreid met de aanleg van een slenk door een grasland. Dit grasland wordt begraasd door een kleine kudde koeien. De aanleg van een watertje in zandige grond biedt kansen voor een loopkevertje dat zich heeft gespecialiseerd in dit soort habitat, Gewone oeverloopkever. De aanwezigheid van een zich door ontwikkelende grasvegetatie werd teruggezien in de insecten die werden aangetroffen. Een kleine greep van wat is gezien: Icarusblauwtje, Wespspin, Bruin blauwtje, Greppelsprinkhaan maar ook Azuurjuffer, kleine roodoogjuffer en Vuurlibel werd waargenomen.

Het Zuidelijk spitskopje komt steeds vaker voor. In Friesland en Groningen wordt de soort beduidend minder vaak gezien. (Foto: Jeroen Reinhold)

In het hoge gras werden meerdere webben, met het kenmerkende zigzag-patroon, van de Wespspin gevonden. (Foto: Bert Zijlstra)

Het tweede interessante gebied in het Larserbos is de plek in Flevoland waar struikheide groeit. Tussen het veld struikheide en het water bevindt zich een smalle strook met bijzondere planten waarvoor je door de knieën moet: Zonnedauw, Wolfspoot, Dubbelloof en Moeraswolfsklauw. Een Zuidelijke keizerlibel patrouilleerde over de hei.

Op een strandje verderop troffen we nog exemplaren van Koningsvaren, een soort die maar op enkele plekken in Flevoland voorkomt.

Na enkele uren lekker te hebben gestruind werd de reis naar Lelystad gemaakt en konden de deelnemers nog nagenieten van de leuke waarnemingen.

Het bruin blauwtje houdt van droge zomers en komt graag voor in extensief begraasde weiden. (Foto: Jeroen Reinhold)

Koningsvaren is vinden op arme, vochtige grond en wordt geassocieerd met Elzenbroekbos. (Foto: Bert Zijlstra)

Ronde zonnedaauw is één van de drie soorten zonnedaauw die in Nederland voorkomt. (Foto: Bert Zijlstra)

Meer dan een moment.

Fotografie is de kunst van waarnemen, het vergoed en discipline en eero in de zoveel tijd komt er een magisch moment voorbij. Albert zoekt naar dit soort momenten. Binnen de natuur. Meestal wordt het onderwerp en Albert wil haar vastleggen wanneer zij op haar mooiste is in zijn foto's die je de interne relatie die Albert deelt met de natuur. De natuur laat haarzelf in alle openheid aan Albert en Albert op zijn beurt, toont haar een de rest van de wereld.

In zijn onverzadigde honger om groots te maken te creëren is er één foto die al zijn verwachtingen heeft overtroffen. Volcan de Fuego was in dit beeld zijn onderwerp naar keuze - een vulkaan in Guatemala. Albert raakte geïntrigeerd door de vulkaan nadat zijn broer hem een foto had gestuurd van Fuego. Vanaf dit moment heeft Albert naar zijn ideale foto toe. Een beeld van Volcan de Fuego in al zijn glorie. Wat wilde was een periode gevuld met planning, voorbereiding en anticipatie. Op een nacht in maart was het moment daar. Albert nam zijn ideale foto. Het eindresultaat is een compositie met uiterst opmerkelijke elementen. Volcan de Fuego in al zijn omhoog verrijst door de melkweg. Daar waar de vulkaan vorige periode bedacht, staat de melkweg vrede en harmonie uit. Na de foto nam Albert een stap terug, het was goed zo, zijn hanger was even gestild. Toen de zon op was gekomen nam Albert afscheid en begon hij aan zijn afsluiting. Nog één laatste keer toonde Fuego zijn intensiteit en temperiment in een soort uitbarstingen die volgden.

Volcan de Fuego, ongevoerd in zijn schoonheid en macht, maakte een jaar later vele slachtoffers. Albert heeft de pracht van de natuur, maar blijft zich ook bewust van het gevaar dat in haar schuilt.

Zij blijft een onontbeerlijk gijant.

Ontdek meer:
CameraNU.nl/verhalen

33 | Landschapsfotograaf

Sony Alpha A7R III
 + Sony FE Sonnar T* 100mm f/1.8

Verhalen, voor altijd

Natuurvakanties KNNV

Tekst en foto's: Jeroen geradts.

KNNV organiseert sinds jaar en dag natuurvakanties in binnen- en buitenland. Op de website gaan de verslagen van deze activiteiten terug tot 2002, maar ik vermoed het al veel langer gaande is. Ik ben wel nieuwsgierig naar zo'n week vol excursies en heb vorig jaar meegedaan met zo'n vakantieweek op Schiermonnikoog en dit jaar in Reuver (Limburg).

Wat is mijn indruk van deze natuurvakanties?

Ik heb er een heel ambivalent gevoel over. Enerzijds vind ik het ontzettend leuk om mensen te ontmoeten die mijn interesse in de natuur delen. En ik sta werkelijk versteld van de verzamelde kennis en ervaring van zo'n groep. Ook hoe breed de interesses zijn: Zelf ben ik bijvoorbeeld geïnteresseerd in vogels, maar je hebt ook mensen die helemaal los gaan op planten, paddenstoelen, libellen, vlinders, bijen, landschap en ecologie. Voor ieder wat wils zou je zeggen.

Maar daar zit meteen ook het probleem: Een excursie voor een vogelaar ziet er heel anders uit dan die vooral geïnteresseerd is in planten en kruiden. De "renners" en de "kruipers". Kom je op een interessante plek, dan gaat de

kruiper direct op de knieën en komt het komende half uur niet meer overeind tot ook de laatste plant op die vierkante meter is gedetermineerd. Als vogelaar sta je daar dan een beetje bij naar de lucht te staren in de hoop dat er wat interessants voorbij vliegt.

Soms ontstaat er vanuit de deelnemers een nieuw initiatief buiten het excursieprogramma om. Zo was voor mij een bezoek aan het vogelringstation op Schiermonnikoog een absoluut hoogtepunt. Een van de deelnemers had daar tijdens haar studie onderzoek gedaan en kon deze excursie voor ons regelen. Net toen wij daar waren vingen ze hun eerste porseleinhoen van het seizoen.

: Porseleinhoen wordt geringd op het vogelringstation Schiermonnikoog.

Excursie op Schiermonnikoog.

Ook in Limburg waren de leukste activiteiten buiten het excursieprogramma om: Zo gingen we 's-avonds luisteren naar de nachtzwaluw in het nabijgelegen natuurgebied en ging ik regelmatig even kijken naar de kolonie broedende bijeneters in de nabijgelegen zandafgraving

Bijeneter op een zandafgraving bij Reuver.

Je hoeft niet met alle excursies mee. Zelf plan ik die weken buiten het programma ook een paar fietstochten over gravel of strand in met onderweg wat stops bij interessante vogelkijkhutten.

Mijn belangrijkste bedenking zit hem eigenlijk in het format van deze vakanties. Elke avond een bijeenkomst om de ervaringen van de dag te delen en plannen te maken voor de volgende dag. Er is een voorzitter, secretaris en penningmeester. Per excursie is er een excursieleider en rapporteurs voor de planten, vogels en de sfeer. Dat alles wordt vastgelegd in een verslag van de week. Dit legt behoorlijk wat druk op de deelnemers en doet wat af aan het vakantiegevoel dat zo'n week toch ook is. Het format voelt een beetje aan als ouderwets, jaren 50. Ook al stappen we langzaam over op digitale vormen om de waarnemingen vast te leggen. Dat staat me tegen. Daardoor twijfel ik steeds weer of ik meega met een volgende natuurvakantie.

Avondbijeenkomst Schiermonnikoog

Daar staan die al leuke waarnemingen en spontane activiteiten buiten het programma tegenover. Zonder de natuurvakanties had ik al die interessante mensen niet ontmoet, geen bijeneter of porseleinhoen gezien. Of de nachtzwaluw gehoord. Door alle waarnemingen met elkaar te delen krijg je veel meer mee van wat er in zo'n gebied speelt, dan als je er op eigen houtje doorheen trekt. In september ga ik weer mee met een kamp in Alphen. Wordt dit mijn laatste KNNV-natuurvakantie of het is gewoon de eerstvolgende in de reeks?

Jeroen Geradts

Het dilemma van de lianen

Tekst en tekening: Natureluur. (naam bekend bij redactie)

Bij lianen denk je natuurlijk allereerst aan tropische bossen en niet aan Nederland.

Maar ook in Nederland kennen we drie lianen: de Kamperfoelie, de Bosrank en de Klimop. Ze bloeien allemaal rijk, geven veel nectar en zijn daardoor voor veel insecten van belang. Daarnaast bieden ze volop broed- en schuilgelegenheid aan vogels en schuilgelegenheid aan allerlei insecten en zoogdieren. En het vormt natuurlijk een mooi aandeel in de verticale structuurvariatie van bomen en bossen. En het is natuurlijk ook een fraai gezicht, zeker in de bloeiperiode. De Klimop is wintergroen, waardoor het bos er in de winter ook minder kaal uitziet.

De lianen onttrekken geen voedsel aan de bomen en zijn dus geen (half) parasiet. De Klimop hecht zich met hechtworteltjes aan muren en boomstammen, maar doet daarmee geen schade.

Op zich dus helemaal niets mis mee zou je zeggen.

De Kamperfoelie komt in Lelystad niet veel voor. Hij slingert zich om de stam van struiken en kleine bomen heen en is zelfs in staat deze helemaal te wurgen als de stengels zich verdikken en het boompje daardoor wordt ingesnoerd. Het hout van de kamperfoelie levert daardoor soms fraaie gedraaide wandelstokken op.

De Bosrank heeft de meeste kenmerken van een liaan zoals we die ons voorstellen. Met lange slierten klimt deze omhoog in de gastheer en de lange stengels hangen vaak vrij aan de takken, waardoor een echt "liaanachtig" beeld ontstaat. De kleine bloemetjes leveren veel nectar en het gonst er dan ook vaak van de insecten.

De Klimop begint met hechtwortels van onderop een boom te beklimmen. Hij is dan in de vegetatieve fase. De plant richt zich dan alleen op groeien. Pas als de plant een meter of 5 hoog is of bovenin een boom zit, gaat hij over op de generatieve fase en gaat een andere vorm van blad ontwikkelen en gaat ook bloeien. Daarin is deze plant heel

bijzonder. Omdat hij pas laat in de nazomer en herfst gaat bloeien levert hij in die periode een belangrijke bijdrage aan de nectarvoorziening van bijen en andere bestuivers. Verder bloeit er in die periode weinig meer. De “stam” van een Klimop kan uiteindelijk tot 75 cm omtrek krijgen, maar dan zijn ze al wel heel oud. Maar dat kunnen ze worden, het zijn taaie rakkers.

De cultuurvormen van de Klimop zijn vaak afkomstig van stekken van de generatieve fase van de wilde klimop en worden, met allerlei kleurafwijkingen, veel verkocht voor tuinen.

Tot nu toe alleen maar voordelen dus van onze inheemse lianen.

Maar ze kunnen ook bedreigend zijn voor bomen, met name de Klimop. De Klimop klimt in een boom tot helemaal bovenaan en verspreid zich vanaf dat moment in de breedte en kan zodoende de hele top van de boom overgroeien. Op zich heeft een gezonde boom er geen nadeel van. Af en toe kan een tak het gewicht niet dragen en breekt af, maar dat overleeft een boom prima. Maar op onze poldergrond staat het grondwater hoog en bomen wortelen niet erg diep. En dan kan een boom, waarvan het zwaartepunt zo hoog ligt, instabiel worden bij storm en harde wind. Hij kan afbreken of omwaaien en dat levert dan risico's op. Dit is mooi te zien in het Woldbos, waar veel Zoete Kersen en Populieren zijn begroeid met klimop. Na elke storm liggen er weer een aantal bomen om en dat is gevaarlijk voor wandelaars en fietsers (maar je moet natuurlijk wel een kleine tik hebben om met zware storm

in een bos te gaan lopen of fietsen).

Ook Bosrank kan struiken en kleine bomen zo overwoekeren dat die het gewicht van de liaan niet meer kunnen dragen en dan inzakken.

Dit alles is de reden dat bos- en plantsoenbeheerders soms ingrijpen in de stad en stadsbossen. Enerzijds om de oude bomen/struiken voor omwaaien/inzakken te behoeden, anderzijds om te voorkomen dat recreanten onder een omvallende boom terecht komen. Het onderste deel van de liaan wordt dan weggezaagd en de liaan sterft dan langzaam af. Geen fraai gezicht, maar soms noodzakelijk. Soms is er ook sprake van “eigenrichting” door inwoners van de stad. Die gaan dan zelf aan het zagen en knippen. En dat is jammer, want dat gebeurt dan vaak voordat de situatie gevaarlijk wordt.

Ik vind het een dilemma: de lianen zijn allemaal nuttig voor de natuur in onze bossen en parken en leveren vaak ook een fraai beeld op. Anderzijds gaat het soms ten koste van bomen en struiken en levert het gevaar op. Wat is dan het goede moment om in te grijpen en waar moet het wel en waar kan de natuur haar gang laten gaan? Het levert soms felle discussies op tussen inwoners van de stad onderling en met de beheerders. Want welke keuze je ook

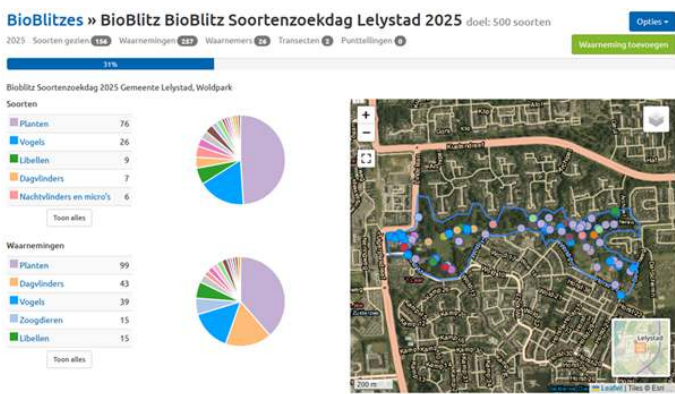

De takken van de klimop in de plataan zijn doorgeknijpt. (Foto: Bert Zijlstra)

Soortenzoekdag 2025 Woldpark

Tekst en figuren: Arjan van der Veen

In 2025 is er voor gekozen de Lelystadse Soortenzoekdag te houden in het Woldpark en daarbij aan te sluiten bij de buurtcamping. Het Woldpark maakt deel uit van het Lelystadse parkenplan, dus input van kennis over soorten is nuttig. Daarnaast zou het aansluiten bij een andere activiteit misschien meer deelnemers op kunnen leveren. Voor de Soortenzoekdag is een Bioblitz in Waarneming.nl aangemaakt: <https://waarneming.nl/bioblitz/17854/bioblitz-bioblitz-soortenzoekdag-lelystad-2025/>. Alle waargenomen soorten van heel 2025 zijn hierin verwerkt. Het hoogtepunt was 2 en 3 augustus, de daadwerkelijke Soortenzoekdag.

Figuur 1 Begrenzing Bioblitz Soortenzoekdag 2025

Waarnemingen

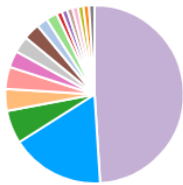
In totaal zijn er 156 soorten waargenomen, met 257 waarnemingen totaal en 26 waarnemers. Hierbij moet aangetekend worden dat elke waarneming in 2025 binnen de begrenzing van het gebied hierin is verwerkt. Mensen die niet aan de Soortenzoekdag meededen hebben dus toch een bijdrage geleverd. Ten opzichte van andere jaren is zowel het aantal waarnemingen als het aantal soorten extreem laag. Het doel van de Soortenzoekdag, het betrekken van inwoners en de soorten in een gebied in beeld brengen, lijkt hiermee in geen geval gehaald te worden. In figuur 2 zijn de waargenomen soorten per groep te zien.

Geknobbelde Amerikaanse rivierkreeft. (Foto: Jan en Marijke Verbraaken)

Bioblitz Soortenzoekdag 2025 Gemeente Lelystad, Woldpark

Soorten	
Planten	76
Vogels	26
Libellen	9
Dagvlinders	7
Nachtvlinders en micro's	6
Geleedpotigen (overig)	5
Kevers	5
Paddenstoelen	4
Zoogdieren	3
Insecten (overig)	3
Weekdieren	2
Vissen	2
Mossen en korstmossen	2
Sprinkhanen en krekels	2
Bijen, wespen en mieren	2
Reptielen en amfibieën	1
Wantsen, cicaden en plantenluizen	1

Figuur 2 Aantal waargenomen soorten per groep

Programma

Op zaterdagavond was het regenachtig, daarom is er niet naar nachtvlinders gekeken. Op 23 augustus zal naar nachtvlinders gekeken worden in het Woldpark in het kader van de landelijke Nachtvlindernacht. Het aantal waarnemingen zal daarmee opgeschroefd worden. De vleermuisexcursie ging wel door, maar met slechts 1 soort een beetje teleurstellend. Op zondag hebben we ons gesteld op de buurtcamping. De verwachting was dat er nog wat mensen van de buurtcamping zouden aansluiten bij excursie. Helaas erg weinig belangstelling. Er zijn 2 flexstellingen op dagvlinders uitgevoerd en er waren excursies vogels, korstmossen, planten en bijen. Het IVN heeft weer een jeugdprogramma waterbeestjes en bodemdieren gedaan, maar helaas ook met weinig kinderen. Het enthousiasme vanuit degenen die de inhoud verzorgd hebben was als vanouds groot. Hopelijk kunnen we de Soortenzoekdagen voort blijven zetten, maar dit jaar zullen we wel de dagen evalueren en kijken hoe we er meer mensen bij kunnen betrekken.

Soortenzoekdag Woldpark

Op de soortenzoekdag in het Woldpark werd tijdens waterdiertjes onderzoek meerdere onaangename gasten gevonden te weten de geknobbelde Amerikaanse rivierkreeft. Deze exoot heeft helaas ook het Lelystadse binnenwater bereikt.

Horen Zien Schrijven

Leuke en opvallende waarnemingen van Flevolandse bodem of elders door en voor u verzameld.

Dit jaar zijn er érg veel Franse veldwespen in de tuin van Karin Portegies. Op warme dagen (zoals 21 juni) komen ze drinken uit de vijver. Sommige drijven daarbij gewoon op het wateroppervlak. Als ze wegvliegen zijn de kenmerkende afhangende lange poten te zien.

Franse Wesp. (Foto: Karin Portegies)

Franse wesp op water. (Foto: Karin Portegies)

In juni viste Toos met twee kleinkinderen in de vijver in de Kamp. Naast de gebruikelijke vangst hadden we nu een klein apart diertje. Na het bekijken met een loepdoosje bleek het een klein kreeftje te zijn van 1-2cm.lang. Dat was voor het eerst dat we deze hebben opgevist.

Vroege vogels Natuurpark

Tijdens het waterbeestjes onderzoek in het Natuurpark tijdens Vroege vogels radio hebben Marijke en Jan Verbraaken diverse diertjes gevangen waarbij er één in het bijzonder is op gevallen. Het gaat hier om de larve van de gegroefde haarwaterroofkever. Bij het zien van de larve viel ons de merkwaardige kop op, zie foto. Een langlijf met een platte kop.

Larve van de gegroefde waterroofkever. (Foto: Jan en Marijke Verbraaken)

Wasbeerhond

Op 15 augustus kreeg Jeroen een appje van Rijkswaterstaat dat er weer een wasbeerhond overreden was op de A6. Nu ter hoogte van Haje restaurant tussen Lelystad en Almere. Daarmee neemt het aantal meldingen in Flevoland snel toe. De Flevopost had de ontwikkeling goed door toen zij op 8 mei 2025 kopte: Wasbeerhond is een blijvertje in Flevoland: 'Heeft zich hier nu echt gevestigd'.

Logboek over de ontwikkeling van nestkasten voor gierzwaluwen.

Ilse Boekhoven-Brouwer heeft sinds de lente van 2021 drie gierzwaluwnestkasten hoog aan de zijgevel hangen met de opening gericht op het Oosten.

De eerste twee jaar was er geen interesse, behalve dan door de huismussen. Die vonden het prachtige villa's. De afgelopen twee jaar (2023 en 2024) was er wel interesse bij de gierzwaluwen maar ze gingen er niet in. Ze scheerden er regelmatig al roepend langs maar daar bleef het bij. De huismussen bleven de gierzwaluwnestkasten gebruiken. Dit jaar nam ook een hommenvolk zijn intrek in één van de gierzwaluwnestkasten. Bijzonder want in die kast zaten al huismussen. Ze leken gezamenlijk gebruik te maken van de nestkast.

- 11 mei waren "onze" gierzwaluwen terug.
- Vanaf 14 mei scheerden er 2 of 3 gierzwaluwen steeds al roepend langs onze gevel met nestkasten.
- 16 mei vond ik, 5 meter van de nestkastengevel, een mussenei met een dood jong er in op de grond. Er hadden mussen een nest in de gierzwaluwnestkast, zouden de gierzwaluwen ze er hebben uitgegooid?
- Vanaf 19 mei zag ik regelmatig één gierzwaluw de nestkast in gaan. Deze leek er ook in te overnachten. De partner leek er ook in te willen maar het leek niet te lukken. Hij probeerde het ongeveer 3 of 4 keer. Kwam aanvliegen, hing aan, liet weer los, vloog een klein rondje en probeerde het opnieuw. Na 3 of 4 keer ging hij weg. Het leek alsof er één de nacht steeds in de nestkast doorbracht en de ander de kast niet in kwam en de nacht dan doorbracht in de lucht.
- 6 juni zag ik voor het eerst beide gierzwaluwen de nestkast ingaan.
Het hommenvolk vloog ook nog steeds, schijnbaar ongestoord, in en uit. (Sinds een week of twee zie ik geen hommels meer bij de nestkast.)

De foto is rond 19 juni gemaakt. Lijkt mij een volwassen dier. Had het warm. De kast is gericht op het oosten en hangt tot ongeveer 12:30 uur in de zon.

Met de hete dagen afgelopen 1 en 2 juli heb ik de tuinslang erop gezet. Dat leken ze te waarderen. Ik denk dat ik er een afdakje boven moet maken als ze het land weer uit zijn.

Inmiddels heb ik de indruk dat ik steeds een volwassen dier heb gezien en dat er wel een jong in zit maar dat die mogelijk pas vrij laat uit het ei is gekomen.

De meeste gierzwaluwen die broeden in Lelystad doen dit op semi-natuurlijke plaatsen. (Foto: Ilse Boekhoven-Brouwer)

Greppelsprinkhaan

Frank Boïncck schreef er vorig jaar al een artikel over in het Lokvogeltje: de opkomst van de Greppelsprinkhaan in Flevoland. Tijdens de KNNV-excursie naar het Larserbos waren de deelnemers dat weer even vergeten dus onbevangen constateerden de deelnemers dat er veel Greppelsprinkhanen waren. Het is een dikke, typische sabelsprinkhaan met een bruine grondkleur. Verwarring zou mogelijk zijn met een bramensprinkhaan als het halschild niet een erg mooie witte rand had. Die heeft een bramensprinkhaan niet.

In het grazige deel waar het Flevo-landschap nieuwe poelen gegraven heeft, werd deze sabelsprinkhaan veelvuldig gezien. Frank geeft aan deze soort rondom dit gebied ook veel te horen en dat de soort zich nog uitbreidt.

Greppelsprinkhaan. (Foto: Jeroen Reinhold)

Watervleermuisluisvlieg

Jeroen wordt regelmatig gevraagd om even naar een vleermuis te kijken die bij de dierenambulance is binnengekomen. Eind juli werd hij verrast met de vondst van een watervleermuis. Een soort die hij via de dierenambulance nog nooit eerder gezien had. Watervleermuizen verblijven vooral in holle bomen en de vleermuizen die de dierenambulance krijgt zijn eigenlijk altijd de gebouwbewoners. Dat was dus de eerste verrassing. De tweede verrassing was een gelig diertje dat zich af en toe liet zien. Vleermuizen hebben vaak last van tal van verschillende plaagdieren als bloedmijten of vleermuisvlooien. Dat er ook luisvliegen tussen kunnen zitten wist Jeroen wel, maar hij had er nog nooit een gezien. De watervleermuisluisvlieg is verbonden aan vleermuizen en niet zozeer aan de watervleermuis. Wel leuk om beiden bij elkaar te hebben.

Meervleermuisluisvlieg. (Foto: Jeroen Reinhold)

Wat op zaterdag 16/8 tijdens de excursie niet lukte, was de dinsdag erop wel raak: een passerende visarend werd boven Bataviahaven waargenomen door Jan Marbus. Alarmerende meeuwen vestigden de aandacht op een grote vogel die met de wind in de rug, hoog over kwam. Met de kijker duidelijk te herkennen: een visarend.

Hoog overvliegende Visarend bij Batavia-Haven. (Foto: Jan Marbus)

Vleermuis verstrikt in Grote klis, gezien aan de Bosweg. (Foto: Petra van Wijk)

Op 7 augustus zag de familie van Wijk tijdens een wandeling iets opvallends in de grote klis aan de achterkant van het volkstuintcomplex. Het bleek een vleermuisje te zijn die daar wiegend in een tros klitten hing. Wij vroegen ons af wat daar te snoepen was voor hem. Bij thuiskomst liet ik de foto's en het filmpje zien aan Marijke Verbraaken opperde zij dat het beestje vastzat in al die klitten. Ze herinnerde ons aan de beelden van de konikpaarden die zo vreselijk onder de klitten zaten! Hierop besloot Kees om snel terug te fietsen, met een paar handschoenen en wat knipgereedschap. Die handschoenen omdat we hoorden dat die schattige vleermuizen flink kunnen bijten. Kees kon het beestje losknippen en daarna zo goed mogelijk de klitten met een schaar verwijderd. Toen hij hem tegen een boom zette, klom hij omhoog, dus hopelijk kon hij zich zelf weer redden!

Kopij voor het komende nummer kunt u aanleveren
uiterlijk voor 15 november.

Slaapmutsjes

Tekst en foto's: Gré ter Woord

Als ze bloeien, het zijn echte hommelpplanten. Luid zommend tollen deze rond in de bloemetjes voor nectar en hommels zitten dan vaak helemaal onder het stuifmeel. In de zomer staan de papavertjes al op steeltjes, erg decoratief in de tuin, maar ook leuk gedroogd in een vaas. Slaapmutsjes, de Goudpapaver, (*Escholzia californica*).

Slaapmutsjes zijn echte hommelpplanten.

Er zijn vele soorten, sommige soorten zijn winterhard. Makkelijk te zaaien en bloeit van juni tot september. De meeste soorten zijn zo'n 50 cm hoog, geel of wat oranje van kleur bloeiend, heel leuk door de hele tuin heen. De vorm van het zaaddoosje kan variëren van kort met een echte papaver look tot soorten die lang zijn met een soort slaapmuts op. Inheems zijn ze in Amerika bij natuurliefhebbers bekend als rustgevend, stress verminderende werking. Ze zouden helpen tegen inslaapproblemen, nachtmerries, milde verdovende werking zonder verslavend te zijn. Volgens wetenschappers kan je met thee hiervan weliswaar iets sneller indutten, maar dat de slaapkwaliteit niet veel verbeterend, wat is waar?

Muis in de voortuin.

Muizen gaan in ieder geval graag op zoek naar de slaapmuts papavertjes en doen daar heel veel moeite voor. Hebben de capriolen van hun aan de stengeltjes van de slaapmutsjes iets te maken met dat ze gek zijn van de papaver werking. Zouden ze er beter van kunnen slapen met een maaltijd van slaapmuts papavertjes?

Alerte muis.

Peuzelende muis.

Ria Heemskerk

Zangles & Stemtraining
Koördirectie & koorcoaching
Composities & arrangementen

ria@stem-band.nl

www.stem-band.nl

Excursieverslag Oostvaardersveld van 16 augustus

Tekst: Bert Zijlstra, foto's: zie bijschrift.

Zaterdagochtend ging een viertal op pad in het Oostvaardersveld. Het Oostvaardersveld wordt al decennialang tijdens het broedseizoen intensief geïnventariseerd. Het is dan ook leuk om buiten het broedseizoen een rondje door het gebied te lopen. Het weer was goed, en enkele vogels lieten nog van zich horen. Een Zwartkop, Gaai, Winterkoning, IJsvogel en Boomklever zijn zo wat voorbeelden. De 'blauwe schicht' liet zich zowaar zien. Langs de Lage vaart lopend hoorden we al vrij snel, van de overkant, een schreeuwerig geluid, wat is dit? Een eerste idee kwam al snel van iemand die al vaker zo'n geluid had gehoord, Oriolus oriolus. Deze 'waarneming' op het gehoor maakte ons allen nieuwsgierig naar een zichtwaarneming. Lang hoefden we niet te wachten voordat de heldergele producent zich liet zien. Met zo'n waarneming kan de excursie/dag al niet meer stuk.

Aan de overkant gespotte Wielewaal. (Foto: Yuli Khoe)

Wielewaal, digitaal ingezoomd. (Foto: Yuli Khoe)

Verder lopend gingen we richting de vogelkijkhut De Krakeend. Het grote veld leent zich goed om met de verrekijker de bosrand af te speuren voor een zeearend. Er wil nog wel eens een exemplaar zitten met goed uitzicht op de waterplas. We werden getraakteerd op een beetje verfromfaaide zeearend.

Vanuit de vogelkijkhut zagen we dat er veel vogels op en langs het water zaten. Het gros bestond uit Grauwe gans en Krakeend. Andere soorten die we konden noteren waren Wintertaling, Tafeleend en Slobeend. De eerste Kieviten zaten ook al weer in het plasdras deel. Dichtbij de hut zaten ook nog een aantal rustende Pontische meeuwen. Wie op waarneming.nl kijkt ziet dat de Pontische meeuw frequent wordt waargenomen. In 2012 werd het eerste broedgeval in Nederland vastgelegd. De soort is vaak te vinden rondom de grote binnenwateren. Het is dan ook niet raar dat er zo vlak langs de kust Pontische meeuwen zijn te zien.

Pontische meeuw met kenmerkende donker oog. (Foto: Yuli Khoe)

Vanuit de vogelkijkhut zaten tussen de grauwe ganzen en de krakeenden enkele onvolwassen Pontische meeuwen te zien. (Foto: Yuli Khoe)

Bij het bruggetje is nog een poging gedaan om de Grauwe Klauwier te zien. Helaas mocht dit niet zo zijn. Op de weg naar Lelystad stopten we nog bij de Keersluisplas waar een groep van zo'n 20 Casarca's aan het voedsel zoeken was. Al met al was het een leuke excursie met in totaal iets minder dan 40 verschillende soorten vogels.

Nachtvlinder telling met een led-emmer in de tuin van Marijke en Jan.

Alle nachtvlinders die in de led-emmer zijn aangetroffen worden gefotografeerd en op naam gebracht. Het is een feest om te ontdekken welke namen de nachtvlinders hebben gekregen.

In 16 nachten zijn in de led-emmer 121 nachtvlinders geteld verdeeld over 45 soorten. Van de vogelkersstippelmot zijn 38, gevolgd door granietmot onbekend met 6 en gewone worteluil met 5 stuks geteld.

Volgens de vlinderstichting zijn 5 zeldzame soorten voor Flevoland gezien. Het gaat hier om gemarmerd koolmotje, bruinbandbladroller, berkenlichtmot, gemarmerde drieflekbladroller en de stipjesbladroller. Van deze soorten hieronder een beschrijving.

Het gemarmerd koolmotje (*Plutella porrectella*) is een vlinder uit de familie van de koolmotten (*Plutellidae*). De wetenschappelijke naam is gepubliceerd in 1758 door Linnaeus in de tiende editie van *Systema naturae*. De soort komt voor in Europa.

De bruinbandbladroller (*Argyrotaenia ljungiana*) is een vlinder uit de familie bladrollers (*Tortricidae*). De spanwijdte van de vlinder bedraagt tussen de 12 en 16 millimeter. De soort komt verspreid over Europa voor. De bruinbandbladroller heeft onder andere struikhei, gael en bosbes als waardplanten, maar is ook aangetroffen op wijnstokken en gekweekte appel.

De berkenlichtmot (*Ortholepis betulae*) (vroeger *Metriostola betulae*) is een nachtvlinder uit de familie *Pyrallidae*, de snuitmotten. De spanwijdte van de vlinder bedraagt tussen de 24 en 27 millimeter. De berkenlichtmot heeft berk als waardplant.

Taxus spikspanner.

De gemarmerde drieflekbladroller (*Lozotaenia forsterana*) is een nachtvlinder uit de familie van de bladrollers. De spanwijdte van de vlinder bedraagt tussen de 20 en 29 millimeter. De vliegtijd van de vlinder is juni tot en met augustus. De rups gebruikt een groot aantal verschillende planten als waardplant maar heeft een voorkeur voor klimop.

Stipjesbladroller.

Vliervlinder.

De stipjesbladroller (*Lozotaeniodes formosana*) is een nachtvlinder uit de familie van de bladrollers. De spanwijdte van de vlinder bedraagt tussen de 20 en 26 millimeter. Het is een Centraal-Europese soort die de grove den als waardplant heeft. De vliegtijd loopt van juni tot augustus. De vlinder wordt actief rond de schemering.

Nachtvlinder met de naam 'appeltak'. (Foto: Marijke en Jan Verbraaken)

*Altijd iets te
zien en te **beleven** in de
Flevolandse natuur*

Kijk voor al onze activiteiten op
www.flevo-landschap.nl/activiteiten

Natuur dichtbij

**HET FLEVO
LANDSCHAP**